
Herrn Bundesaussenminister **Joschka FISCHER**
Auswärtiges Amt
11013 Berlin

2003.10.12.

Tárgy: Felhívás az etnikai (nemzeti) kisebbségi jogoknak az Alkotmány Szerződésbe való beépítésére

Mélyen tisztelt Fischer Szövetségi Külügyminiszter Úr!

A Németországi Magyar Szervezetek Szövetsége az Európai Unió most készülő Alkotmánya ügyében a következő kéréssel fordul Önhöz:

A népcsoportokkal kapcsolatos (etnikai és nemzeti kisebbségek) tapasztalataink és azokkal összefüggő elméleti és gyakorlati felismerések alapján elengedhetetlen szükségssé válik a többségi népek és az etnikai kisebbségek viszonyának alkotmányi szinten való szabályozása. A Németországi Magyar Szervezetek Szövetsége éppen ezen okból kéri a leghatározottabban, hogy az etnikai kisebbségek jogait alkotmányjogilag egyértelműen fogalmazzák meg és az Európai Alkotmányba, annak fontos részeként, beépítsék.

Megokolás:

1. Az etnikai kisebbségek Európa lakosságának mintegy 15 %-át, tehát egy el nem hanyagolható részét, képezik. A sokszínűség és a pluralizmus Európájában már csak ezen okból figyelembe kell venni ezt a kérdéskört, mert
2. ezek a kisebbségek Európa népeivel történelmileg és társadalmilag szerves egységet alkotnak;
3. már pusztán létezésükkel nagymértékben segítenek az európai nyelvi, a kulturális és társadalmi örökségünk megőrzésében;
4. ez a sokszínűség a velejáró alkotóerővel oly teljesítményekre képes, amelyekről Európa jövőjének alakításánál életünk egyetlen területén sem mondhatunk le;
5. jövőbeni feszültségek elkerülése, de a kisebbségek jogi helyzetének különbözősége az egyes tagországokban is, szükségessé teszi az egyetértést (konszenzust) a kisebbségi jogok megfogalmazásában és azoknak az alkotmányba való határozott lehorgonyzását;
6. az etnikai kisebbségek nyelvi és kulturális fennmaradásának a biztosítása csak az alkotmányban rögzített védelem alapján válhat hatásossá;
7. az EU-bővítés az etnikai kisebbségek nyílt és konfliktusterhes problémáit kikerülhetetlenül felszínre hozza, megnöveli, és ezért ezek mielőbbi megoldást követelnek. Világos irányelvek lefektetése az "anyanemzet és kisebbségei" viszonylatában, ebben az összefüggésben elengedhetetlenné válik;
8. Európa demokratikus fejlődésének a leghatásosabb garanciája az alkotmányban rögzített kisebbségi jog.

A 19. század, de főleg a 20. évszázad tragikus eseményei és folyamatai: mint elnyomás, asszimilációs törekvések, elűzés, sőt népirtás, nyomatékosan arra figyelmeztetnek minket, hogy ennek vessünk véget.

A reális szocializmus bukása után ismét sovinizta törekvések emelték fel fejüket a "nemzetállam" megvalósítására és etnikai kisebbségek hátrányos helyzetének a bebetonozására.

Az etnikai kisebbségek jogállása az egyes országokban teljesen eltérő, s igen sokszor a többségi nép vélt érdekei szerint (erőviszony) alkalmazzák. Már csak emiatt is elengedhetetlen a kollektív jogok rögzítése.

Sajnos az Alkotmány-tervezetben csak az egyén diszkriminációjának a tilalma található, anélkül, hogy az egyén kollektív érdekeit - homo socialis - felsorolták volna. Miután az egyén személyiségét csak közösségben fejlesztheti ki, elengedhetetlen, hogy közösségek hatáskörét, amelyekkel önmagát azonosítja, jogilag rögzítsék. Következésképpen: egy Alkotmány, amely Európa népei jövőjének az alapkövét jelenti az etnikai kisebbségek elemi érdekeit meg kell, hogy jelenítse. Gondoskodni kell arról, hogy azokban az államokban, amelyekben élnek, különösképpen a létüket érintő kérdésekben, a többségi

néppel együtt határozhassanak. Az egyenlőségi elv alapján az alávetés és elnyomás minden árnyalata tilos kell, hogy legyen.

Fenti égetően aktuális, sokrétű és bonyolult kérdések mérlegelése után, kéri a Németországi Magyar Szervezetek Szövetsége Önt, a Német Szövetségi Köztársaság Külügyminiszterét,

a) hogy egy átfogó jelentést készíttessen, amelyben tudományosan megalapozott adatok tükrözzék a kisebbségek számszerű jelenlétét, politikai-jogi, gazdasági és kulturális helyzetét,

b) hogy egy bizottságot neveztesse ki, amely egy Európai Kisebbségi Jog irányvonalait kidolgozza és az Európai Konventnek benyújtja;

c) hogy az etnikai kisebbségek jogai külön fejezetként az Európai Alkotmányba bekerüljenek;

d) hogy az etnikai kisebbségek jogi biztosítékot kapjanak. hogy saját képviselőket küldhessenek az Európai Parlamentbe.

Mély tisztelettel

Dr. Klement Kornél

Németországi Magyar Szervezetek Szövetsége elnöke

Nyugat-európai Magyar Országos Szervezetek Szövetsége alelnöke